Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2021-0980
(mr. F.H.E. Boerma, voorzitter en mr. P. Meijer, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 22 april 2021
Ingediend door	: De consument
Tegen	: International Card Services B.V., gevestigd te Diemen, verder te noemen ICS
Datum uitspraak	: 16 november 2021
Aard uitspraak	: Bindend advies
Uitkomst	: Vordering afgewezen
Bijlage	: Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving, de algemene voorwaarden, gedragscode, toelichting en beleidsmaatregelen

Samenvatting

Klacht over blokkade van een creditcard. De consument stelt dat ICS ten onrechte zijn creditcard heeft geblokkeerd. De kern van de klacht van de consument ziet op de door ICS gehanteerde uitgangspunten bij de tussentijdse herbeoordeling van zijn financiële situatie en de berekening van zijn leencapaciteit. Partijen zijn in het bijzonder verdeeld over de vraag of de inkomsten uit zzp-werkzaamheden als "bestendig inkomen" gezien moeten worden, spaargeld ook moet worden meegenomen in de berekening en of de totale woonlasten aan de consument mogen worden toegerekend, terwijl hij deze lasten deelt met zijn partner. De commissie oordeelt dat de Gedragscode Consumptief Krediet ICS de beleidsvrijheid geeft om zelf te bepalen welk deel van de zzp-inkomsten als "bestendig inkomen" gezien wordt en meegenomen kan worden in de berekening van het netto-inkomen. Het beleid van ICS om na pensioendatum de inkomsten uit zzp-werkzaamheden helemaal niet mee te nemen in de berekening is niet naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar en ook niet in strijd met het discriminatieverbod. Spaargeld kan niet gezien worden als "bestendig inkomen" in de zin van artikel 8 van de Gedragscode Consumptief Krediet en ook niet op andere wijze worden meegenomen in de berekening. Ook mocht ICS, ondanks het feit dat de huurovereenkomst op twee namen staat en de consument de woonlasten deelt met zijn partner, de gehele huur aan de consument toerekenen, nu hij hiervoor hoofdelijk aansprakelijk is. De klacht van de consument is ongegrond. De overige klachten kunnen ook niet tot toewijzing van de vordering leiden.

1. De procedure

1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van ICS; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van ICS.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en ICS hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument is sinds 1994 houder van een creditcard met gespreid betalen faciliteit. Op de overeenkomst zijn de Algemene Card-voorwaarden ABN AMRO en ABN AMRO MeesPierson, verder te noemen "de voorwaarden" van toepassing. De gehele portefeuille overeenkomsten met creditcardhouders, waaronder de overeenkomst met de consument, is in 2012 overgenomen door ICS.

2.2 Op 8 december 2020 heeft ICS de consument verzocht gegevens aan te leveren over zijn financiële situatie, opdat ICS kon controleren of de kredietlimiet van de creditcard nog paste bij de huidige financiële situatie van de consument. De consument heeft de gevraagde gegevens aangeleverd. Vervolgens heeft ICS de consument op 22 december 2020 bericht dat zij, op basis van de door de consument doorgegeven financiële gegevens, de financiële situatie van de consument opnieuw heeft berekend. Uit deze berekening bleek volgens ICS dat de creditcard met gespreid betalen faciliteit niet meer bij de persoonlijke financiële situatie van de consument paste. De creditcard werd daarom geblokkeerd.

2.3 Hierop heeft de consument telefonisch contact opgenomen met ICS en gevraagd of zijn partner als tweede contractant kon worden toegevoegd aan de overeenkomst, opdat ook haar inkomen kon worden meegenomen in de beoordeling van zijn financiële situatie en de berekening van de leencapaciteit. ICS heeft de consument toen medegedeeld dat de consument hiervoor een nieuw contract diende aan te vragen. Hierop heeft de consument op 28 en 30 december 2020 een klacht ingediend bij ICS. Op deze klachten is niet gereageerd door ICS.

2.4 Bij brief van 8 maart 2021 heeft ICS aangekondigd het positieve saldo op de creditcard van de consument over te zullen maken naar diens bankrekening. De consument heeft op 9 maart 2021 laten weten nog altijd te wachten op een antwoord op zijn brieven van 28 en 30 december. Op 12 maart is het positieve saldo van de creditcard naar de consument overgemaakt door ICS. Uiteindelijk is op 7 mei 2021 door ICS gereageerd op de klacht van de consument. ICS bleef bij haar standpunt. Verdere correspondentie tussen partijen heeft niet geleid tot een oplossing.

De klacht en vordering

2.5 De consument stelt zich op het standpunt dat ICS onjuiste uitgangspunten gehanteerd heeft bij haar berekening van de financiële situatie en maximale leencapaciteit van de consument. Zo houdt ICS ten onrechte geen rekening met de maandelijkse inkomsten van minimaal € 500,- uit het eigen bedrijf van de consument. De consument meent dat er in dit opzicht sprake is van leeftijdsdiscriminatie, omdat ICS voor 65-plussers andere regels hanteert dan voor jongere klanten.

2.6 Verder worden de woonlasten ten onrechte volledig aan de consument toegerekend. Omdat zijn partner medehuurder is meent de consument dat de woonlasten slechts voor 50% aan hem toegerekend zouden mogen worden. Zeker nu het inkomen van zijn partner door ICS niet meegenomen wordt in de berekening van zijn netto-inkomen.

2.7 Ook is de consument van mening dat zijn betaalgeschiedenis en vermogenspositie relevant zijn voor de beoordeling van zijn financiële situatie. De consument heeft in het verleden nooit betalingsproblemen gehad, ook niet sinds hij vijf jaar geleden met pensioen gegaan is. Hij heeft geen lening en is niet bekend bij BKR. Wel hebben de consument en zijn partner ruim € 100.000,- aan spaargeld.

2.8 Verder is de consument het niet eens met het feit dat hij een nieuw contract moet aanvragen als hij zijn partner medecontractant wil maken.

2.9 Tot slot klaagt de consument over de slechte administratie en interne communicatie van ICS. De klachtbrieven van de consument zijn niet aangekomen of zoekgeraakt en telefoon-gesprekken zijn nergens aangetekend. Dit neemt de consument ICS kwalijk.

2.10 De consument vordert de opheffing van de blokkade op de creditcard.

Het verweer

2.11 ICS heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 De belangrijkste vraag die de commissie dient te beantwoorden, is of ICS bij haar tussen-tijdse beoordeling van de financiële situatie van de consument en haar berekening van de maximale leencapaciteit het inkomen van de consument uit zzp-werkzaamheden en zijn spaargeld buiten beschouwing mocht laten en de woonlasten geheel aan de consument mocht toerekenen.

Volgens de commissie mag ICS dit. Dit oordeel licht de commissie hierna toe. Vervolgens komt de klacht van de consument over het feit dat hij een nieuw contract aan dient te vragen als hij zijn partner medecontractant wil maken en zijn klachten over de administratie en communicatie van ICS aan de orde. Ook deze klachten leiden niet tot een toewijzing van de vordering van de consument.

Tussentijdse herbeoordeling financiële situatie

3.2 De kredietgever kan alleen op objectieve gronden een consument het recht ontnemen om krediet op te nemen, mits dat tussen partijen is overeengekomen (zie artikel 7:65 lid 3 BW). Deze bevoegdheid om de opnamemogelijkheid te blokkeren is overeengekomen in de voorwaarden. In de voorwaarden is opgenomen dat ICS de card met onmiddellijke ingang mag blokkeren wanneer de financiële situatie van de consument sterk verslechterd is (artikel 2.3 onder d van de voorwaarden). Op grond van artikel 12.1 van de voorwaarden kan de bestedingslimiet met onmiddellijke ingang gewijzigd worden en de betaal-mogelijkheden van de card kunnen worden gewijzigd of beëindigd op grond van artikel 23.2 van de voorwaarden.

3.3 De commissie stelt voorop dat de maatschappelijke functie van een bank een bijzondere zorgplicht meebrengt. Deze (civielrechtelijke) zorgplicht behelst onder meer de plicht om te waken tegen overkreditering. De zorgplicht om te waken tegen overkreditering is tevens neergelegd in publiekrechtelijke regelgeving, te weten artikel 4:34 Wet op het financieel toezicht (Wft).[1]

3.4 Overkreditering kan als een objectieve grond voor het blokkeren van het recht om het krediet op te nemen worden beschouwd. Overkreditering betreft de situatie waarin een consument een krediet wordt verstrekt waarvan deze, gelet op zijn financiële situatie, de lasten niet kan dragen. Gezien de bescherming die de wetgever aan een consument bij consumptief krediet beoogt te bieden, dient bij een beoordeling van de kredietwaardigheid van de consument gedurende de looptijd van het consumptief krediet de financiële verplichtingen van de consument op maat te worden bezien. Een dergelijk maatwerk wordt ook verlangd op basis van de eisen van de redelijkheid en billijkheid die de overeenkomst tussen partijen mede beheersen. Zie ook de artikelen 6:2 BW en 6:248 BW.[2]

3.5 De tussentijdse herbeoordeling van de financiële situatie van de consument is gebaseerd op de uit de zorgplicht van ICS voortvloeiende open norm of het gezien de financiële situatie van de consument passend is om het krediet te (blijven) verstrekken.

---

[1] Zie o.a. Geschillencommissie Kifid nr. 2019-711

[2] Zie Geschillencommissie Kifid, nr. 2021-0195 en nr. 2021-0632

Ter invulling van deze open norm heeft de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) de Gedragscode Consumptief Krediet (verder: de gedragscode) en de Beleidsmaatregelen voor doorlopend consumptieve kredieten (verder: de beleidsmaatregelen) vastgesteld. De hierin opgenomen normen worden door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) als minimale invulling van de open norm beschouwd.

3.6 De gedragscode is een door de markt geaccepteerde standaard met als doel te bevorderen dat banken op een verantwoorde wijze krediet verlenen aan consumenten, mede ter voorkoming van overkreditering (artikel 2 Gedragscode Consumptief Krediet). De beleidsmaatregelen gelden, net als de gedragscode, voor alle NVB leden en zullen op een later moment in de gedragscode worden opgenomen. Deze beleidsmaatregelen zijn bedoeld om te helpen in het voorkomen en/of oplossen van de zogenaamde "Lock-up" problematiek waarbij consumenten met een doorlopend consumptief krediet niet meer over kunnen sluiten naar een andere aanbieder. Die situatie kan bijvoorbeeld ontstaan als het uitstaande saldo van het doorlopend krediet van de consument niet meer verantwoord is naar de huidige leennormen of een verandering heeft plaatsgevonden in de persoonlijke financiële situatie (zie de kerninformatie van de beleidsmaatregelen). In de beleidsmaatregelen is onder andere opgenomen (onder 5) dat wanneer er contact is met de consument en uit de overgelegde financiële gegevens blijkt dat een doorlopend krediet niet meer passend is, de bank de opnamemogelijkheid dient te blokkeren tot is gebleken dat het doorlopend krediet weer passend is.

Netto-inkomen

3.7 Om te kunnen beoordelen of een doorlopend krediet (nog) passend is, wordt aan de hand van de financiële gegevens van de consument de maximale leencapaciteit berekend. De maximale leencapaciteit wordt berekend door van het netto-inkomen de vaste lasten en de leennorm af te trekken. De leennorm wordt mede aan de hand van het netto-inkomen berekend. Als netto-inkomen wordt beschouwd "de inkomstenbronnen met een bestendig karakter" (artikel 8 van de gedragscode). Inkomen uit pensioen en inkomen uit AOW komen volgens de toelichting bij artikel 8 in beginsel in aanmerking bij de bepaling van het netto-inkomen. Uit deze toelichting volgt ook dat voor consumenten die geen bestendig inkomen genieten uit arbeid, zoals zelfstandig ondernemers en freelancers, de bank per geval bepaalt welk deel van het inkomen een bestendig karakter draagt. Hieruit blijkt een zekere mate van beleidsvrijheid voor ICS om te bepalen welk gedeelte van het inkomen zij als bestendig beschouwt.[3] Dit beleid mag echter niet naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zijn.

[3] Zie ook Geschillencommissie Kifid nrs. 2019-966, 2020-569 en 2021-0632

3.8 ICS geeft aan het beleid te hanteren dat na de pensioengerechtigde leeftijd inkomen uit zzp-werkzaamheden niet langer als bestendig inkomen gezien wordt, aangezien te onzeker is of de klant dat inkomen regelmatig blijft ontvangen. ICS stelt dat de beleidsmaatregelen haar er ook toe dwingen in haar acceptatiebeleid ervoor te zorgen dat het krediet passend blijft bij pensionering. Daarbij is het voor ICS onzeker of en hoeveel inkomsten de consument uit zzp-werkzaamheden zal blijven ontvangen. Dit beleid van ICS, waarbij onregelmatige en onzekere inkomsten uit zzp-werkzaamheden na de pensioengerechtigde leeftijd niet meer als bestendig inkomen gezien worden, is naar het oordeel van de commissie niet naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar. Het risico dat de inkomsten uit zzp-werkzaamheden op enig moment geheel of gedeeltelijk wegvallen neemt vanaf een bepaalde leeftijd immers aanzienlijk toe.

3.9 De consument meent dat er sprake is van verboden leeftijdsdiscriminatie, nu de inkomsten die hij heeft uit zzp-werkzaamheden (mogelijk) anders beoordeeld worden door ICS dan dezelfde inkomsten van een jonger persoon. De commissie komt tot de conclusie dat er geen sprake is van verboden leeftijdsdiscriminatie. Het wettelijk verbod van leeftijds-discriminatie is namelijk beperkt tot arbeid, beroep en beroepsonderwijs en strekt zich niet uit tot het aanbod van goederen en diensten.[4]
Daarnaast is niet gebleken dat er sprake is geweest van een ongelijke behandeling in gelijke gevallen. Nu het standaardbeleid van ICS inhoudt dat zzp-inkomsten na de pensioen-gerechtigde leeftijd niet als bestendig inkomen aangemerkt worden en de consument niet heeft gesteld laat staan aangetoond dat ICS dit beleid niet in alle vergelijkbare gevallen hanteert, is van een ongelijke behandeling geen sprake. ICS had, gelet op het voorgaande, de inkomsten uit zzp-werkzaamheden dus hoe dan ook niet hoeven meenemen in de berekening van de maximale leencapaciteit.

3.10 In artikel 8 van de gedragscode en de toelichting hierop wordt spaargeld niet genoemd als inkomstenbron die voor de bepaling van het netto-inkomen van de consument in aanmerking genomen wordt. Hier komt bij dat vrij opneembaar spaargeld niet als "bestendig" gezien kan worden nu dit op elk moment kan worden uitgegeven. Dat het spaargeld grotendeels bij de moedermaatschappij van ICS is ondergebracht maakt dit niet anders. Het spaargeld van de consument kan dan ook niet worden meegenomen in de berekening van het netto-inkomen. Hier komt bovenop dat spaargeld niet gezien moet worden als inkomstenbron, maar als vermogen. Voor de berekening van de maximale leencapaciteit volgens de gedragscode is vermogen niet relevant. Naar het oordeel van de commissie had ICS, gelet op het voorgaande, het spaargeld van de consument dus niet hoeven meenemen in de berekening van de maximale leencapaciteit.

[4] (Zie Kamerstukken II 1997/98, 25 938, nr. 1, Leeftijdsgrenzen in wet- en regelgeving en eerdere uitspraken van de geschillencommissie over dit onderwerp, zoals nrs. 2017-349, 2020-112 en 2020-703

De woonlasten

3.11 Voor de berekening van de maximale leencapaciteit worden de vaste lasten en de leennorm van het netto-inkomen afgetrokken. Uit de toelichting van artikel 7 van de gedragscode blijkt dat onder vaste lasten in ieder geval woonlasten, te betalen alimentatie en financieringslasten worden verstaan. De woonlasten bestaan uit het netto-huurbedrag (huur minus huurtoeslag) of uit de financieringslasten van de woning.

3.12 De vraag die partijen met betrekking tot de woonlasten verdeeld houdt, is of ICS op basis van artikel 7 van de gedragscode in dit geval de gehele woonlast aan de consument mag toerekenen. Daarbij is relevant dat de kredietovereenkomst alleen op naam van de consument gesloten is, waardoor het inkomen van zijn partner buiten beschouwing wordt gelaten. Daarentegen wordt wel de gezamenlijke woonlast aan hem toegerekend terwijl deze woonlast niet alleen op zijn naam staat. ICS heeft gemotiveerd onderbouwd waarom zij de gehele woonlast aan de consument toerekent. ICS heeft aangevoerd dat zij de volledige woonlasten aan de consument toerekent, omdat ondanks het feit dat de huurovereenkomst ook op naam van zijn partner gesteld is, de consument voor de gehele huur aansprakelijk is.

3.13 De consument heeft bevestigd dat hij hoofdelijk aansprakelijk is voor de gehele huur. Dit betekent dat de verhuurder de consument voor de gehele huur kan aanspreken. Het is in dit geval niet onredelijk of onbillijk om, onder andere ter bescherming van de consument, bij de berekening van de woonlasten conform de gedragscode de gehele huur toe te rekenen aan de consument.

Betaalgeschiedenis

3.14 Gelet op het vereiste maatwerk bij de tussentijdse beoordeling van de kredietwaardigheid van de consument, kan de betaalgeschiedenis van de consument relevant zijn bij de beoordeling van de leencapaciteit. De commissie acht het feit dat de consument niet eerder betaalproblemen heeft gehad in dit geval echter niet doorslaggevend, nu uit de berekening van de leencapaciteit blijkt dat deze capaciteit flink negatief is. Dat er niet eerder betaal-problemen waren, is geen rechtvaardiging om in dat geval toch een krediet te (blijven) verstrekken. Hier komt bij dat er ten tijde van de blokkering van de creditcard sprake was van een positief saldo. Het is de commissie onbekend of ook bij een maximaal negatief saldo er geen betaalproblemen zouden zijn ontstaan.

3.15 ICS heeft, gelet op hetgeen hiervoor weergegeven onder 3.3 tot en met 3.14, bij de beoordeling van de financiële situatie en de berekening van de maximale leencapaciteit van de consument, de uitgangspunten mogen hanteren die zij gehanteerd heeft.

Hierbij benadrukt de commissie dat door de consument niet wordt betwist dat op grond van de uitgangspunten zoals gehanteerd door ICS er geen leencapaciteit is en de creditcard om die reden geblokkeerd mocht worden. De commissie gaat daarom uit van de juistheid van de berekening van ICS en concludeert daarom dat de blokkering van de creditcard terecht was.

Overige klachten

3.16 Nu de kredietovereenkomst alleen op naam van de consument staat is het juist dat ICS het inkomen van zijn partner niet meeneemt in de berekening van de maximale leencapaciteit. De consument heeft ICS daarom verzocht om zijn partner aan het contract toe te voegen. Dit was volgens ICS alleen mogelijk als de consument een nieuw contract zou aanvragen. Bij verweer heeft ICS echter aangegeven dat het inmiddels wel mogelijk is om de partner van de consument aan het bestaande contract toe te voegen en zij dit graag voor de consument in gang wil zetten. ICS is hiermee aan dit deel van de klacht van de consument tegemoet-gekomen en de commissie zal dit onderdeel van de klacht dan ook niet verder betrekken in de beoordeling; zij gaat er van uit dat ICS alsnog aan dit verzoek van de consument voldoet.

3.17 Tot slot klaagt de consument over de slechte administratie en interne communicatie van ICS. ICS heeft aangegeven te betreuren dat zowel de brief van 28 december 2020 als de brief van 30 december 2020 niet zijn ontvangen door ICS en heeft de consument excuses aangeboden voor het uitblijven van een reactie op zijn klachten. De commissie kan niet vaststellen of de klachtbrieven daadwerkelijk niet zijn ontvangen door ICS, of dat deze intern zoekgeraakt zijn. Wel had het ICS gesierd als zij, na ontvangst van de klacht van de consument van 9 maart 2021, de terugbetaling van het positieve saldo had uitgesteld, in ieder geval tot na beantwoording van de klacht van de consument. Dit leidt echter niet tot een toewijzing van de vordering van de consument, nu de blokkering van de creditcard geen gevolg is van het niet (tijdig) beantwoorden van de klachtbrieven van de consument.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening als wordt voldaan aan de vereisten van artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Voor het instellen van beroep geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Het reglement van de commissie van beroep en meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving, de algemene voorwaarden, gedragscode, toelichting en beleidsmaatregelen

Burgerlijk Wetboek

Artikel 6:2
1.Schuldeiser en schuldenaar zijn verplicht zich jegens elkaar te gedragen overeenkomstig de eisen van redelijkheid en billijkheid.
2.Een tussen hen krachtens wet, gewoonte of rechtshandeling geldende regel is niet van toepassing, voor zover dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.

Artikel 6:248
1.Een overeenkomst heeft niet alleen de door partijen overeengekomen rechtsgevolgen, maar ook die welke, naar de aard van de overeenkomst, uit de wet, de gewoonte of de eisen van redelijkheid en billijkheid voortvloeien.
2.Een tussen partijen als gevolg van de overeenkomst geldende regel is niet van toepassing, voor zover dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.

Artikel 7:65
1De consument kan een kredietovereenkomst met onbepaalde looptijd te allen tijde kosteloos beëindigen. Indien partijen een opzeggingstermijn zijn overeengekomen, mag deze termijn niet langer zijn dan één maand.

2De kredietgever kan, indien dit in de kredietovereenkomst is overeengekomen, een kredietovereenkomst met onbepaalde looptijd beëindigen door de consument met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste twee maanden een opzegging te doen toekomen op papier of op een andere duurzame drager.

3De kredietgever kan, indien dit in de kredietovereenkomst is overeengekomen, op objectieve gronden de consument het recht ontnemen om op grond van een kredietovereenkomst met onbepaalde looptijd krediet op te nemen. De kredietgever stelt de consument, op papier of op een andere duurzame drager, indien mogelijk van tevoren en uiterlijk onmiddellijk na deze ontneming, van deze ontneming in kennis, alsook van de gronden hiervoor, tenzij het verstrekken van dergelijke informatie op grond van andere communautaire wetgeving is verboden of indruist tegen doelstellingen van openbare orde of openbare veiligheid.

Wet op het financieel toezicht

Artikel 4:34
1.Voor de totstandkoming van een overeenkomst inzake krediet, of een belangrijke verhoging van de kredietlimiet, dan wel de som van de bedragen die op grond van een bestaande overeenkomst inzake krediet aan de consument ter beschikking zijn gesteld, wint een aanbieder van krediet in het belang van de consument informatie in over diens financiële positie en beoordeelt hij, ter voorkoming van overkreditering van de consument, of het aangaan van de overeenkomst onderscheidenlijk de belangrijke verhoging verantwoord is.
2.De aanbieder gaat geen overeenkomst inzake krediet aan met een consument en gaat niet over tot een belangrijke verhoging van de kredietlimiet of de som van de bedragen die op grond van een bestaande kredietovereenkomst aan de consument ter beschikking zijn gesteld indien dit, met het oog op overkreditering van de consument, onverantwoord is.
3.Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot het eerste en tweede lid.

Algemene Card-voorwaarden ABN AMRO en ABN AMRO MeesPierson

Artikel 2. Ingang, looptijd en beëindiging van de Overeenkomst
2.3 Wij mogen uw Card en de bijbehorende faciliteiten direct blokkeren als er sprake is (of lijkt te zijn) van één van de volgende situaties:
(…)
(d) Uw financiële situatie is sterk verslechterd.
(…)

Artikel 12. Bestedingslimiet
12.1. Wij stellen de bestedingslimiet van uw Card vast. U mag niet meer uitgeven of opnemen dan deze bestedingslimiet. Een bedrag dat eventueel boven de bestedingslimiet uitkomt, moet u onmiddellijk aan ons terugbetalen. Wij mogen de bestedingslimiet met onmiddellijke ingang wijzigen.

Artikel 23. Overige bepalingen
(…)
23.2. Wij kunnen de betaalmogelijkheden van uw Card wijzigen, uitbreiden of beëindigen.

Gedragscode consumptief krediet

Artikel 2 Doel van de gedragscode
Her doel van de gedragscode is het bevorderen van verantwoorde kredietverlening door banken, mede ter voorkoming van overkreditering van de consument.

7 Beoordeling aflossingscapaciteit
De bank gaat bij de beoordeling van de aflossingscapaciteit van de consument uit van een maandelijkse betaling door de consument van ten minste 2% van de kredietlimiet (bij doorlopend krediet) of van ten minste 2% van de kredietsom (bij aflopend krediet), ook als de werkelijke periodieke betaling door de consument kleiner is. De bank zal eventueel reeds aan de consument verstrekte consumptieve kredieten herberekenen volgens dezelfde norm om de daaruit voortvloeiende verplichtingen van de consument vast te stellen. Als aan de consument een woningfinanciering is verstrekt, zal de bank bij het bepalen van de aan die woningfinanciering verbonden lasten bij:
**een bruto-inkomen van de (gezamenlijke) consument(en) van twee maal modaal of hoger uitgaan van de bruto lasten per maand, verminderd met 30%;*
**een bruto-inkomen van de (gezamenlijke) consument(en) van minder dan twee maal modaal uitgaan van de bruto lasten per maand, verminderd met 25%.*
Onder twee maal modaal inkomen wordt verstaan het tweemaal modaal bruto jaar inkomen zoals dat jaarlijks in de leennormen (op basis van NIBUD cijfers) door de NVB is vastgesteld voor het jaar waarin de consument het krediet aanvraagt.
De bank mag in plaats van het hiervoor gestelde bij het bepalen van de aan een woningfinanciering verbonden lasten ook uitgaan van de netto-lasten per maand van de woningfinanciering op basis van een annuïtair aflossingsschema van het bedrag van de (resterende)woningfinanciering berekend over een periode van 30 jaren, op basis van artikel 6 lid 5 van de Gedragscode Hypothecaire Financieringen (zoals vastgesteld door het Contactorgaan Hypothecair Financiers).

8 Bepaling netto-inkomen
Het netto-inkomen van de consument bestaat uit inkomstenbronnen met een bestendig karakter, herrekend naar maandbasis, waarin niet worden meegenomen: zorgtoeslag, vakantiegeld, kinderbijslag, reiskostenvergoeding, tegemoetkoming schoolkosten en belastingteruggave ziektekosten.

Toelichting gedragscode consumptief krediet

Artikel 7 Beoordeling aflossingcapaciteit
De bank gaat bij de beoordeling van de aflossingscapaciteit van de consument ervan uit dat de consument ten minste 2% per maand van de kredietsom of de kredietlimiet kan betalen. Ook hiermee wordt voorkomen dat de consument krediet krijgt dat hij niet kan terugbetalen. Als de consument nog ander consumptief krediet heeft, wordt daarvoor dezelfde norm van 2% per maand gehanteerd.

Onder vaste lasten worden in ieder geval verstaan: de woonlasten, te betalen alimentatie en financieringslasten. De woonlasten bestaan uit het netto-huurbedrag (huur minus huurtoeslag) of uit de financieringslasten van de woning.

Artikel 8 Bepaling netto-inkomen
a. Voor de bepaling van het netto-inkomen van de consument worden de volgende inkomstenbronnen in beginsel in aanmerking genomen:
** inkomen uit een vaste arbeidsovereenkomst;*
** inkomen uit pensioen;*
** inkomen op grond van AOW;*
** vaste 13de maand:*
** heffingskorting partner;*
** inkomen op grond van een wachtgeldregeling, Wia, Wajong of een andere, soortgelijke regeling.*
b. Voor de bepaling van het netto-inkomen kan de bank de volgende inkomstenbronnen in aanmerking nemen, als zij naar het oordeel van de bank een bestendig karakter hebben:
** werkgeverstoeslag;*
** provisie;*
** overwerkvergoeding.*
c. Voor consumenten die geen bestendig inkomen genieten uit arbeid, zoals zelfstandige ondernemers en freelancers, bepaalt de bank per geval welk deel van het inkomen een bestendig karakter draagt.

Beleidsmaatregelen voor doorlopend consumptieve kredieten

"Kerninformatie
Dit document bevat nieuwe NVB beleidsmaatregelen die toezien op doorlopende consumptieve kredieten. De maatregelen helpen in het voorkomen en/of oplossen van de zogenaamde 'Lock-up' problematiek waarbij consumenten met een doorlopend consumptief krediet niet meer over kunnen sluiten naar een andere aanbieder. Die situatie kan bijvoorbeeld ontstaan als het uitstaande saldo van het doorlopend krediet van de consument niet meer verantwoord is naar de huidige leennormen of een verandering heeft plaatsgevonden in de persoonlijke financiële situatie. Banken hebben individueel op verschillende onderdelen al beleidsmaatregelen genomen om hun klanten hierin te helpen. De NVB volgt nu met de introductie van (nieuwe) beleidsmaatregelen op sectorniveau om de gesignaleerde problemen te voorkomen en op te lossen.

Banken dienen bij de naleving van deze beleidsmaatregelen de wet- en regelgeving, waaronder die met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens, in acht te nemen. Deze maatregelen worden op een later moment in de NVB Gedragscode Consumptief Krediet geïntegreerd."

"5. Blokkade van doorlopend krediet
Bij een vermoeden dat een doorlopend krediet niet meer passend is, contacteert de bank de consument met als doel dat de consument inzage geeft in zijn actuele financiële situatie. Indien een consument niet reageert op het verzoek tot contact en/of de verzoeken tot actualisatie, blokkeert de bank de opnamemogelijkheid tot is gebleken dat het doorlopend krediet nog passend is. Wanneer er wel contact is met de consument en uit de overlegde financiële gegevens blijkt dat een doorlopend krediet niet meer passend is, blokkeert de bank de opnamemogelijkheid tot is gebleken dat het doorlopend krediet weer passend is.

Toelichting:
Een vermoeden dat een doorlopend krediet niet langer passend is, kan volgen uit het actualisatiemodel van de bank of uit een mededeling van een consument. De consument wordt geacht om in dat geval inzage te geven in zijn actuele financiële situatie."